

VAD HÄNDER I UKRAINA?

Rysslands invasion av Ukraina och det oroliga världsläget kan väcka starka känslor och tankar hos elever. Unga kan ha behov av att prata i skolan om det de ser och hör i olika kanaler. Vi har samlat några förslag som du som lärare kan använda i klassrummet. Program om demokrati, källkritik o bakgrunden till kriget. Allt material kan du strömma från avgiftsfritt från Mediecenter Värmland!

Filmerna är direktlänkade till SLIPlay – ctrl-klicka på titeln och strömma!

OM MEDIECENTER VÄRMLAND

Mediecenter Värmland är länets gemensamma mediebank!
Här kan alla medlemmar, från barnomsorg till vuxenfortbildning, avgiftsfritt välja bland cirka 20.000 titlar.

Mediecenter Värmland tillhandahåller inköpt film, UR:s radio/tv-program, pussel & spel och robotar.
Hos oss kan du även beställa talböcker – vi har tillgång till mer än 100.000 böcker från Legimus.

HUR BESTÄLLER JAG?

Du hittar hela vårt utbud i vår internetkatalog sliplay.se/mediecentervarmland.

För att strömma eller beställa material via webben måste du skapa ett konto!
Har du några funderingar, ring oss på 010-833 10 60 eller skicka en e-post till mcv@regionvarmland.se

OBS! Dina elever kan också göra konto på SLIPlay och strömma själva! (elewinloggning)

Gör så här för att skapa konto:

Gå till sliplay.se/mediecentervarmland. Klicka på "Bli medlem här". Fyll i dina uppgifter och klicka på "gå vidare". Du får nu en e-post med en länk som du ska följa. Där får du fylla i ytterligare några uppgifter samt välja lösenord. När du sparat är din registrering klar och så fort vi godkänt din registrering (under kontorstid) kan du börja använda ditt konto.

Du kan också välja något av de single-sign-on-alternativ som finns – ytterligare information om hur du gör hittar du [här!](#)

Dina elever kan också göra egna konton på sliplay.se/mediecentervarmland och strömma programmen direkt i sina datorer, smartphones eller iPads. En annorlunda läxa kanske..?
De skapar sina konton på samma sätt som pedagogerna och när detta är klart måste du godkänna deras konto. Du hittar deras ansökningar under "elevregistreringar" på din SLI-Play-inloggning (under ditt namn). OBS! Godkänn bara de elever som är dina!

[Här hittar du en lathund för dina elever!](#)

Målgruppen är en rekommendation från oss och leverantören. Det är du som pedagog som avgör för vilka åldrar du vill visa filmen!

Filmerna presenteras i åldersordning – från lågstadiet till gymnasiet.

[Grejen med demokrati](#)

Vad skiljer en demokrati från en diktatur? Och varför är begrepp som yttrandefrihet, jämställdhet och tryckfrihet så viktiga? Det undrar 9-åriga Mina. Den ytliga influeraren "Demokratiälskaren" försöker övertyga henne om hur fantastiskt det är med demokrati - men är mest ute efter att få fler följare och likes. Mina ber istället demokratiexperten Jenny Madestam att reda ut

begreppen och förklara vad ett samhälle vinner på att vara en demokrati. Varje avsnitt avslutas med ett klurigt demokratiskt dilemma att diskutera. Finns även [syntolkat](#) och [teckenspråkstolkat](#).

Speltid: 10x5 min. **Målgrupp:** Förskola-9 år. **Utförande:** Strömmande.

Rubriker:

Demokrati och diktatur
Jämställdhet
Rättvisa och pengar
Demokratiska val
Allas lika värde

Fria medier och tryckfrihet
Barns rättigheter
Fakta eller känslor
Demokrati och miljö
Yttrandefrihet

[Lilla Aktuellt skola förklarar](#)

Lilla Aktuellt skola är ett nyhetsprogram för barn och ungdomar som tar upp veckans viktigaste händelser. I den här serien förklarar och fördjupar vi olika ämnen rörande kriget i Ukraina. Delarna läggs ut alltefter publicering, totalt 33 st.

Speltid: 20x1 min. **Målgrupp:** 10-12 år.
Utförande: Strömmande.

Gilla oss på Facebook!

Där berättar vi om nyheter och tipsar om aktuella filmer!

www.facebook.com/MediecenterVarmland

Rubriker:

Varför blir det krig?
Natos historia
Hur kan krig undvikas?

Förklara för mig

Serien vill ge eleven verktyg att förstå svåra frågor i vår samtid. Programmen är ett försök att ge en kunskapsmässig grund för att bättre kunna ta del av nyhetsrapporteringen kring kriget i Ukraina.

Speltid: 7x5 min. **Målgrupp:** 10-12 år.
Utförande: Strömmande.

Yttrandefrihet
Sverige i Nato
Vad är terrorism?
Om demonstrationer

inte helt ute. I varje program får de vägledning av en okänd sanningsröst och lär sig av sina misstag. De får träffa verkliga experter som hjälper dem att i slutändan få ihop just Sveriges bästa nyhetsprogram. Programmet som ställer frågan: Är det sant?

Speltid: 6x14 min. **Målgrupp:** 10-12 år. **Utförande:** Strömmande.

Rubriker:
Källkritik
Reklam
Nyheter

Är det sant?

Nyhetsankaret Anna Ankare tycker själv att hon leder Sveriges bästa nyhetsprogram. Men sanningen är att både hon och reportern Jenny Josefsson gör alla tänkbara misstag. De kollar inte sina källor, blir lurade av företag att göra smygklam, köper manipulerade bilder, gör nyheter om oviktiga saker och ifrågasätter inte könsdiskriminerande uppgifter. Men hoppet är

Att fuska med bilder
Tjejer och killar i media
Att vara på internet

Mediesnacket: Kriget i Ukraina

Mediesnackets reporter Karin har kommit hem från Ukraina. Hon berättar om hur det är att jobba i ett land som är i krig. (vt-23)

Speltid: 3 min. **Målgrupp:** 10-12 år. **Utförande:** Strömmande.

[Mediesnacket: Källkritik – Ukrainakriget](#)

Om källkritik som är högaktuellt nu när många bilder och videoklipp sprids om kriget i Ukraina. Hur ska man kunna veta om en bild eller ett klipp är sant eller falskt? Diskutera i klassrummet. (vt-22)

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 10-12 år. **Utförande:** Strömmande.

[Mediesnacket: Korrespondent om kriget i Ukraina](#)

SVT:s Ukrainakorrespondent Elin Jönsson gästar studion för att svara på tittarnas frågor om kriget och hur det är att jobba där. (vt-24)

Speltid: 2 min. **Målgrupp:** 10-12 år. **Utförande:** Strömmande.

[Mediesnacket: Utrikeskorrespondenter på plats i Ukraina](#)

SVT:s utrikeskorrespondenter Samir Abu Eid och Salim Alsabbagh berättar om hur det är att rapportera från kriget i Ukraina, och varför det är viktigt att vara på plats som journalist. (vt-22)

Speltid: 3 min. **Målgrupp:** 10-12 år. **Utförande:** Strömmande.

[Mediesnacket: Nya sidan om krisinformation](#)

Mediesnackets reporter träffar 10-åriga Juno som varit med och tyckt till om en ny hemsida med krisinformation för barn: Det kan till exempel handla om vad man ska göra vid översvämningar, eller om Sverige skulle drabbas av en pandemi. (vt-23)

Speltid: 2 min. **Målgrupp:** 10-12 år. **Utförande:** Strömmande.

[Mediesnacket: Krisinformation till barn](#)

Mediesnacket pratar om webbplatsen krisinformation.se som nyligen startat en sida specifikt riktad till barn. Här förmedlas information från myndigheter och andra ansvariga i samband med kris eller allvarlig händelse. (vt-22)

Speltid: 3 min. **Målgrupp:** 10-12 år. **Utförande:** Strömmande.

[Mediesnacket: Cyberattacker](#)

Pontus Johnson, professor i cybersäkerhet, förklarar varför det har pratats mycket om cyberattacker den senaste tiden och hur det hänger ihop med kriget i Ukraina. (vt-22)

Speltid: 3 min. **Målgrupp:** 10-12 år. **Utförande:** Strömmande.

BAKGRUNDER

kriget i Ukraina

Bakgrunder – kriget i Ukraina

Den 24 februari 2022 gick ryska väpnade styrkor in i Ukraina. Vad är bakgrunden till invasionen? Lär dig mer om Ukraina, försvarsalliansen Nato och krigets lagar och regler. Finns även [teckenspråktolkat](#) och [syntolkat](#).

Speltid: 6x14 min. **Målgrupp:** 13-15 år. **Utförande:** Strömmande.

Rubriker:

Om Ukraina
Vad är Nato?
Krigets lager

Sverige i Nato
Alliansfrihet och neutralitet
Totalförsvaret

Källkoll – kriget i Ukraina

Desinformation och propaganda är vanligt förekommande i konflikten i Ukraina. Vem och vad kan man lita på? Vi reder ut vad propaganda och desinformation är, och hur man kan skilja det från sann information. Vi diskuterar begreppet källkritik och ger konkreta exempel på hur man kan tänka och agera. Vi träffar journalister som berättar hur de arbetar för att sprida en så sann

bild som möjlig. Serien tar dessutom upp hur algoritmer och sociala medier fungerar, och hur vi själva reagerar när vi möter olika typer av budskap. Finns även [teckenspråkstolkat](#) och [syntolkat](#)

Speltid: 4x8 min. **Målgrupp:** 13-15 år. **Utförande:** Strömmande.

Rubriker:

Desinformation – vad är det?
Vilka medier kan jag lita på?
Algoritmer och sociala medier
Information och psykologi – därför reagerar vi som vi gör

Har du och dina kollegor koll på vad Mediecenter har att erbjuda er?

Om inte kommer vi gärna och berättar om vår verksamhet!

Vi går också igenom SLIPlay och alla dess funktioner.

HÖR AV ER SÅ BOKAR VI IN ETT BESÖK!

Tfn.010-833 10 60, mcv@regionvarmland.se

Källkritik

Lajkande och delande är en stor del av vår vardag. Men hur ofta granskar du egentligen en bild eller artikel innan du delar? Vi följer med Viralgranskarna Åsa Larsson och Emelie Wallroth i deras jakt på falska identiteter, nättroll och fejkade bilder. Syftet är att visa elever i årskurs 7-9 hur de på ett lätt och bra sätt kan förhålla sig källkritiska på nätet.

Speltid: 4x10 min. **Målgrupp:** 13-15 år. **Utförande:** Strömmande.

Rubriker:

Fejkade sidor
Partiska röster

Tid och rum
Bildsökning

Perspektiv på världen – Krig och konflikt

1948 antogs FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Den slår fast att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. Dessutom finns Genèvekonventionen om civilas rättigheter i krig. Men många länder bryter mot överenskommelserna. En sjättedel av världens barn lever i eller i närheten av väpnade konflikter, det motsvarar 357 miljoner. De allra farligaste länderna är Afghanistan, Somalia och Syrien. Vi möter Omar som bara var ett barn när han fängslades och torterades under kriget i Syrien.

Speltid: 28 min. **Målgrupp:** 13-15 år. **Utförande:** Strömmande.

Bakgrunden till Rysslands invasion

Vilken är den politiska och historiska bakgrunden till Rysslands invasion av Ukraina? Vi förklarar de bakomliggande orsakerna, från att Sovjetunionen bildas 1922 till Rysslands krig i Ukraina hundra år senare. Medverkar gör rysslandsexperten Martin Kragh. Finns även [teckenspråkstolkat](#).

Speltid: 10 min. **Målgrupp:** från 16 år. **Utförande:** Strömmande.

Du vet väl att eleverna kan göra egna konton och strömma media?
Här hittar du en [lathund till elevkonto på SLIPlay!](#)

Länktips!

Krisinformation.se

Krisinformation.se är en webbplats som förmedlar information från myndigheter och andra ansvariga i samband med en kris eller allvarlig händelse. Nu finns också en sida gjord för barn!
(www.krisinformation.se/lilla-krisinfo)

På vår hemsida

www.regionvarmland.se/mediecenter

hittar du temabladet

MIK – medie- och informationskunnighet”

som innehåller mer material om medier och
källkritik!

MIK - MEDIE- OCH
INFORMATIONSKUNNIGHET

